

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002002

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононенко Кирило Олексійович

2. Kyrylo Kononenko

Кваліфікація: 053

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 04-07-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9371

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15, 15.41.21

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості смислової кризи особистості та її подолання.
2. Psychological features of personal meaning crisis and its overcoming.

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене вивченню проблеми психологічних особливостей смислової кризи особистості та її подолання. У контексті сучасного українського суспільства, коли людина змушена перебувати в умовах невизначеності та ризику, відбувається активний пошук нових механізмів адаптації до кризових ситуацій та гострого стресу, отже актуальність досліджуваної проблеми щодо пошуку смислу власного життя стає особливо гострою. Військовий стан та викликані ним економічні, соціальні, психологічні та інші наслідки війни акцентують увагу на дослідженнях структури особистості, яка переживає смислову кризу, до якої призвели травматичні події життя. Особливо гостро стоїть питання подолання цієї смислової кризи. За результатами дисертаційної роботи здійснено детальну теоретичну концептуалізацію та подальше емпіричне дослідження феноменів «смислова криза особистості» та «подолання смислової кризи особистості». Під час дослідження було проаналізовано сучасний стан досліджень смислової кризи особистості та її подолання; визначено методологічні принципи вивчення смислової кризи, обґрунтовано її теоретичну модель та сформовано психодіагностичний інструментарій для емпіричної верифікації моделі;

проаналізовано вплив соціально-демографічних показників на особливості смислової кризи особистості та її подолання; досліджено особистісні особливості смислової кризи особистості та її подолання; виконано емпіричну верифікацію системної моделі психологічних особливостей смислової кризи особистості та її подолання. Результати проведеного дослідження підтвердили ефективність реалізації поставлених завдань і надали наукове підґрунтя для обґрунтованих висновків. Проведено теоретичний аналіз основних засад досліджень психологічних особливостей смислової кризи особистості та її подолання та показано, що криза особистості - це стан, що виникає, коли людина стикається з проблемою, яку не може вирішити звичними способами. Це може бути пов'язано зі зміною життєвих ролей, втратою сенсу життя або травматичними подіями. Визначено, що смислова криза особистості це складний психологічний стан, який виникає внаслідок неможливості реалізації ціннісно-смислових орієнтацій в житті людини та характеризується підвищеним рівнем екзистенційної тривоги, зниженням життєстійкості та негативним впливом стресу на структуру особистості. Визначено методологічні принципи вивчення смислової кризи особистості, а саме: загальні принципи системного підходу; принципи цілісності, єдності та взаємодетермінованості зовнішнього і внутрішнього в системогенезі психічної діяльності та розвитку; підходи до системного дослідження психологічних феноменів; саноцентричний підхід; уявлення про стрес та адаптацію; уявлення про сенс життя, про смислові кризи особистості та концепції копінг-поведінки. Обґрунтовано теоретична модель смислової кризи особистості та її подолання, сформовано психодіагностичний інструментарій для емпіричної верифікації розробленої моделі. Модель емпіричного дослідження смислової кризи особистості та її подолання складається з наступних підсистем: Підсистема «Екзистенційна тривога»; Підсистема «Життєстійкість особистості»; Підсистема «Ціннісно-смислові орієнтації»; Підсистема «Структура особистості»; Підсистема «Соціально-демографічні показники». Проведено емпіричне дослідження у період з 2022 по 2024 рр. В дослідженні взяло участь 118 волонтерів, з яких жінок 68 осіб, а чоловіків 50 осіб. Віковий діапазон випробуваних становить від 18 до 56 років з середнім віком 34 роки. Доведено, що жінки середнього віку з вищою освітою частіше залучаються до волонтерської діяльності. Визначено, що в умовах війни особистість відчуває значний рівень екзистенційної тривоги, що пов'язано з екстремальними умовами життя та роботи. Тривога визначено нами у таких видах: страх смерті, самотності, втрати ідентичності та сенсу життя. Війна як екстремальний соціальний контекст значно посилює ці прояви. Найвищий рівень екзистенційної тривоги пов'язано з безпосередньою загрозою життю. Страх втрати сенсу також має високий рівень, що свідчить про пошуки волонтерами більш глибокого сенсу своєї діяльності в умовах війни. Страх самотності має підвищений рівень, що пов'язано з ізоляцією та емоційним виснаженням. Страх втрати ідентичності є менш вираженим, що свідчить про зміцнення ідентичності через волонтерство. Виявлено, що особистості мають високий рівень життєстійкості, активно беруть участь у соціальному житті, мають чіткі цілі та соціальні зв'язки. Досліджувані вірять у свої можливості впливати на ситуацію, обережні у своїх діях та здатні ефективно долати стресові ситуації, що надає їм відчуття сенсу життя, зміцнює їх соціальні зв'язки та розвиває навички подолання труднощів. Оптимізм, віра в себе, емпатія сприяють їх високій життєстійкості. Визначено, що досліджувані найчастіше використовують копінг-стратегію "Фокусування на позитиві", намагаючись знаходити позитивні моменти в складних життєвих ситуаціях.

2. The dissertation research is dedicated to studying the problem of psychological peculiarities of the meaning crisis of personality and its overcoming. In the context of modern Ukrainian society, when a person is forced to exist in conditions of uncertainty and risk, there is an active search for new mechanisms of adaptation to crisis situations and acute stress; consequently, the relevance of the studied problem regarding the search for meaning in one's own life becomes particularly acute. The military state and the resulting economic, social, psychological, and other effects of war emphasize the research of the personality structure that experiences a meaning crisis, which was caused by traumatic life events. The issue of overcoming this meaning crisis is particularly pressing. The results of the dissertation work include a detailed theoretical conceptualization and further empirical study of the phenomena of "meaning crisis of personality" and "overcoming the meaning crisis of personality." The study analyzed the current state of research on the meaning crisis of personality and its overcoming; defined the methodological principles of studying the meaning crisis, substantiated its theoretical model, and developed

psychodiagnostic tools for the empirical verification of the model; analyzed the influence of socio-demographic indicators on the peculiarities of the meaning crisis of personality and its overcoming; investigated the personality traits of the meaning crisis of personality and its overcoming; performed empirical verification of the systemic model of psychological peculiarities of the meaning crisis of personality and its overcoming. The results of the conducted research confirmed the effectiveness of the set tasks and provided a scientific basis for the substantiated conclusions. A theoretical analysis of the fundamental principles of research on the psychological peculiarities of the meaning crisis of personality and its overcoming was conducted, and it was shown that a personality crisis is a state that arises when a person faces a problem that they cannot solve using habitual methods. This can be associated with a change in life roles, loss of meaning in life, or traumatic events. It was determined that the meaning crisis of personality is a complex psychological state that arises from the inability to realize value-meaning orientations in a person's life and is characterized by an increased level of existential anxiety, reduced hardiness, and the negative impact of stress on the personality structure. The methodological principles of studying the meaning crisis of personality were defined, namely: general principles of the system approach; principles of integrity, unity, and interdependence of the external and internal in the system genesis of mental activity and development; approaches to the systemic study of psychological phenomena; the salutogenic approach; concepts of stress and adaptation; concepts of the meaning of life, meaning crises of personality, and coping behavior concepts. The theoretical model of the meaning crisis of personality and its overcoming was substantiated, and psychodiagnostic tools were developed for the empirical verification of the developed model. The model of the empirical study of the meaning crisis of personality and its overcoming consists of the following subsystems: Subsystem "Existential Anxiety"; Subsystem "Personality Hardiness"; Subsystem "Value-Meaning Orientations"; Subsystem "Personality Structure"; Subsystem "Socio-Demographic Indicators." An empirical study was conducted from 2022 to 2024. The study involved 118 volunteers, including 68 women and 50 men. The age range of the subjects was from 18 to 56 years, with an average age of 34 years. It was proven that middle-aged women with higher education are more frequently involved in volunteering activities

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Кононенко К.О. Репрезентація кризи сенсу в сучасних психологічних школах. Психологія та соціальна робота. 2020. Вип. 2. Сс. 69-83.
- Кононенко К.О. Модель емпіричного дослідження смислової кризи особистості та її подолання на прикладі волонтерів. Габітус. 2024. № 67. Сс. 166-170.
- Кононенко К.О. Дослідження видів екзистенційної тривоги волонтерів в умовах війни в Україні. Наукові перспективи. 2024. 12(54). Сс. 1568-1580.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000260

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Родіна Наталія Володимирівна
2. Natalia Rodina

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7537-9292

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Іван Васильович
2. Ivan Danyliuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6522-5994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луньов Віталій Євгенійович
2. Vitalii Lunov

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7085-8454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіреева Зоя Олександрівна

2. Zoia Kireieva

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5061-8413

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Ганна Шаміліївна

2. Hanna Koval

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0291-7501

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кононенко Оксана Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кононенко Оксана Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лукашук Світлана Борисівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна